

AU § 7:10

Dnr. KS 2013/46-048

Utdrag: akten, KS

Ekonomiskt bidrag till Länsmansgården

Ärende

Länsmansgården har med sina tillhörande byggnader och hela sin gårdsmiljö officiellt givits beteckningen "ett speciellt värdefullt kommunalt kulturminne". Länsmansgården är belägen på fastigheten Skånsta 2:171 och har Österåkers konstförening som lagfaren ägare.

Länsmansgården och Österåkers Konsthall erbjuder stor potential och möjligheter till att bli ett regionalt besöksställe året runt för alla Österåkersbor samt för alla boende i Nordostsektorn. Under 2012 hade Länsmansgården och Konsthallen 16 000 besökare, varav 7 000 barn och ungdomar.

Tidigare beredning

Ekonomienheten tjänsteutlåtande daterad 2013-04-18.

Yrkande

Michaela Fletcher Sjöman (M) yrkar bifall till ekonomienhetens beslutsförslag innebärande att bevilja ekonomiskt bidrag till Länsmansgården med 1 200 tkr åren 2013 – 2015 (400 tkr per år) under förutsättning att Länsstyrelsen beviljar bidrag med motsvarande belopp samt att finansieringen sker inom Kommunstyrelsens och Kultur- och utbildningsnämndens tilldelade ramar.

Ann-Christine Furustrand (S) lämnar ett yrkande till beslutspunkten två (2) innebärande att fördelningen mellan Kommunstyrelsen och Kultur- och utbildningsnämnden delas till hälften var.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om arbetsutskottet beslutar enligt Michaela Fletcher Sjömans (M) yrkande och Ann-Christine Furustrands (S) yrkande och finner att så är fallet.

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. Bevilja ekonomiskt bidrag till Länsmansgården med 1 200 tkr åren 2013 – 2015 (400 tkr per år) under förutsättning att Länsstyrelsen beviljar bidrag med motsvarande belopp.
2. Finansieringen sker inom Kommunstyrelsens och Kultur- och utbildningsnämndens tilldelade ramar. Fördelningen mellan Kommunstyrelsen och Kultur- och utbildningsnämnden delas till hälften var

Kommunstyrelsens kontor
Ekonomienheten

2013-04-18

Dnr KS 2013/46-048

Till Kommunstyrelsen

Ekonomiskt bidrag till Länsmansgården

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. bevilja ekonomiskt bidrag till Länsmansgården med 1 200 tkr åren 2013-2015 (400 tkr per år) under förutsättning att Länsstyrelsen beviljar bidrag med motsvarande belopp.
2. Finansieringen sker inom Kommunstyrelsens och Kultur- och utbildningsnämndens tilldelade ramar.

Bakgrund

Länsmansgården har med sina tillhörande byggnader och hela sin gårdsmiljö officiellt givits beteckningen "ett speciellt värdefullt kommunalt kulturminne". Länsmansgården är belägen på fastigheten Skånsta 2:171 och har Österåkers konstförening som lagfaren ägare.

Länsmansgården och Österåker Konsthall erbjuder stor potential och möjligheter till att bli ett regionalt besöksställe året runt för alla Österåkersbor samt för alla boende i Nordostsektorn. Under 2012 hade Länsmansgården och Konsthallen 16 000 besökare, varav 7 000 barn och ungdomar.

Konstföreningen i samråd med Hembygds- och Fornminnesföreningen har sökt kommunalt bidrag på 1 200 tkr till kulturmiljövård på Länsmansgården för att genomföra lämpliga restaureringsåtgärder. Åtgärdsplanen består av flera steg under 2013-2015 och de totala kostnaderna har uppskattat till ca 3 900 tkr inkl. moms. Konstföreningen kan minska ner det kalkylerade beloppet med ca 1 Mkr. Föreningen har också lämnat ansökan om statsbidrag till kulturmiljövård för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Privata sponsorer kommer att finansiera en del av den totala kostnaden.

2013-04-18 Dnr KS 2013/46-048

Kommunen vill stödja föreningar som arbetar för barn och unga att delta i olika kulturella aktiviteter. Därför föreslås att kommunen bidrar med 400 tkr till Länsmansgården per år under 2013-2015. Bidraget kommer att finansieras dels (200 tkr) inom Kommunstyrelsens tilldelade ram och dels (200 tkr) inom Kultur- och utbildningsnämndens tilldelade ram .

Katarina Leinar
Ekonomichef

Mohammed Khoban
Chefsekonom

Ansökan om kommunalt bidrag från Österåkers konstförening bifogas

Österåkers kommun
Kulturmiljöenheten
Att. Carl-Oscar Törnros
184 86 Åkersberga

ANSÖKAN OM KOMMUNALT BIDRAG TILL KULTURMILJÖVÅRD FÖR KULTURHISTORISKT VÄRDEFULL BEBYGGELSE PÅ LÄNS- MANSGÅRDEN I ÖSTERÅKERS KOMMUN.

Samråd har skett fortlöpande med Österåkers kommuns Kulturmiljöenhet och Länsstyrelsens Kulturmiljöenhet, om vilka åtgärder som är lämpliga att söka bidrag för, vid restaureringen av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen på Länsmansgården.

KOMMUNALT KULTURMINNE

Länsmansgårdens äldsta delar går tillbaka till 1700-talet och dess manbyggnad utgörs av en väl bevarad parstuga i två våningar. På huset finns en vindflöjel med årtal 1743. Länsmansgården har fram till början av 1900-talet varit bostad för kronolänsmannen. Länsmansgården har med sina tillhörande byggnader och hela sin gårdsmiljö officiellt givits beteckningen "ett speciellt värdefullt kommunalt kulturminne".

Länsmansgården är belägen på fastigheten Skånsta 2:171 i Österåkers kommun, och har Österåkers Konstförening som lagfaren ägare. Föreliggande Ansökan om kommunalt bidrag till kulturmiljövård på Länsmansgården av Österåkers Konstförening är upprättad i samförstånd med Österåkers Hembygds- och Fornminnesförening.

REGIONALT BESÖKSSTÄLLE

Länsmansgården och Österåkerskonsthall är idag det enda utflyktsmålet, norr om Stockholm, med Konstutställningar, Öppen Keramikverkstad, Konsthantverksbutik, Visningar, Föreläsningar, Musikarrangemang, Cafeteria samt en etablerad Trädgård genom Åkersberga Trädgårdssällskap.

Nya besöksgrupper har under senare år kommit till Länsmansgården och Österåkerskonsthall genom att utställningsverksamheten har utökats och breddats, genom Skapande verkstad för Barn och ungdom i förståelsen av att se och förstå konst, arbeta med lera och måleri.

Ett stort samarbete sker idag med skolorna i Österåker och det ökar för varje år.

Under 2012 hade Länsmansgården och Österåkers Konsthall 16 000 besökare, varav 7 000 barn var barn och ungdomar.

Länsmansgården och Österåkers Konsthall erbjuder stor potential och möjligheter till att bli ett regionalt besöksställe året runt för alla Österåkersbor samt för alla boende i Nordostsektorn.

FÖRUNDERSÖKNING/KOSTNADSBERÄKNING BYGGANALYS

Stefan Nilsson har via BYGGANALYS låtit utföra en förundersökning och kostnadsberäkning av en nödvändig och hållbar restaurering av Länsmansgården med tillhörande timmerstugor, samt Stallet/Ladan och Jordkällaren. Se bilaga 1 BYGGANALYS 120119.

Utredningen visar vilka nödvändiga åtgärder som behöver vidtas, samt beräknade kostnader för restaureringen enligt aktuella referensfall (Skansen).

Sammanfattningsvis framgår följande lämpliga åtgärder för restaurering avseende

Länsmansgården

- Stengrundfoten är allvarligt skadad genom marksättningar och lagningar med felaktiga stenmaterial (tegel, betongcement). Stengrundfoten behöver restaureras genom ommurning med hydrauliskt kalkcementbruk och (komplettering) med granitstenar. Samtidigt ska återställande av den skadade (obefintliga) fuktspärren (björknäver) åstadkommas.
- Skadade timmarstockar (p g a avsaknad fuktspärr) behöver bytas ut (1-2 timmarvarv), i syfte att kunna säkra att rötangreppen inte har spridits in i och vidare upp i timmerstockarna.
- Vid lagningen av stengrundfoten kommer husets sättningar att kunna åtgärdas, genom att timmerstommen lyfts upp och justeras vågrätt.
- För undvikande av onödiga skador på byggnaden, vid byte och lagning av angripna timmerstockar, behöver utvändigt träpanel tas bort och skorstenen plockas ner till mellanbjälklaget.
- Samtidigt med lagningen av stengrundfoten tas byggnadens golvplank och golvreglar upp och byts ut, beroende på vilken typ av fuktskador samt grundmateriel (jordkista) som finns under golven.
- Tillräcklig luftning och kapillärbrytning måste åstadkommas genom renoveringen av byggnadens grund, i syfte att helt kunna undvika fortsatta och allvarliga rötangrepp.
- Byte av träpanel till ursprunglig putsbeklädnad enligt bilder (fotografier) av Länsmansgården.
- Invändigt i byggnaden byts skadade paneler ut samt skadade golvplank ersätts med tidstypiska kilgolv.
- Marknivåer justeras (grävmaskin).

Stallet/Ladan

- Stengrundfoten är allvarligt skadad på grund av ett invändigt tjockt betonggolv har gjutits, vilket drar upp fukt i timmerstommen.

- Stengrundfoten behöver restaureras genom ommurning med hydrauliskt kalk-cementbruk och (komplettering) med granitstenar. Samtidigt ska ett återställande av fuktspärren (björknäver) åstadkommas.
- Betonggolv ersätts med ett sänkt luftat trägolv.
- Marknivåer justeras (grävmaskin)
- Stallet/lada inreds som ett Sommarcafé
- Avloppsanslutning

Jordkällaren

- Lagningar av granitstenarna
- Marknivåer justeras (grävmaskin)

Stuga 1

- Upprätning av taknock

Beräknade kostnader för restaureringen av nödvändiga åtgärder enligt aktuella referensfall innebär följande totalt:

**Summa Entreprenadkostnad exkl. entreprenörsarvoden och byggherrkostnader
2 250 000 kr (exkl moms).**

Åtgärdsplanen har delats upp i en budget för åtgärder i respektive hus. Det kommer att bli flera projekt i projektet.

Trä, sten- och putsmaterial undersöks om möjligt att få via gåvor som från företag och sponsorer

Åtgärdsplan har upprättats för restaurering av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen på Länsmansgården, se bilaga 2 ÅTGÄRDSPLAN 120905.

Österåkers Konstförening hemställer härmed om kommunalt bidrag till kulturmiljövård för Länsmansgården med totalt 1 050 000 kr, innebärande för respektive år 350 000 kr för år 2013-2015.

Ansvar för restaureringens genomförande av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen på Länsmansgården åvilar Österåkers Konstförening. Dokumentation om Länsmansgårdens antikvariska värde och restaureringen med antikvarisk medverkan kommer att ske.

Österåker 2012-09- 24

Torill Findeisen
Österåkers Konstförening